

مِلَّةُ الصِّرَاطِ الدِّينِ

فیبی ۱۲ پیک

۹ یون

Цѣна 12 к

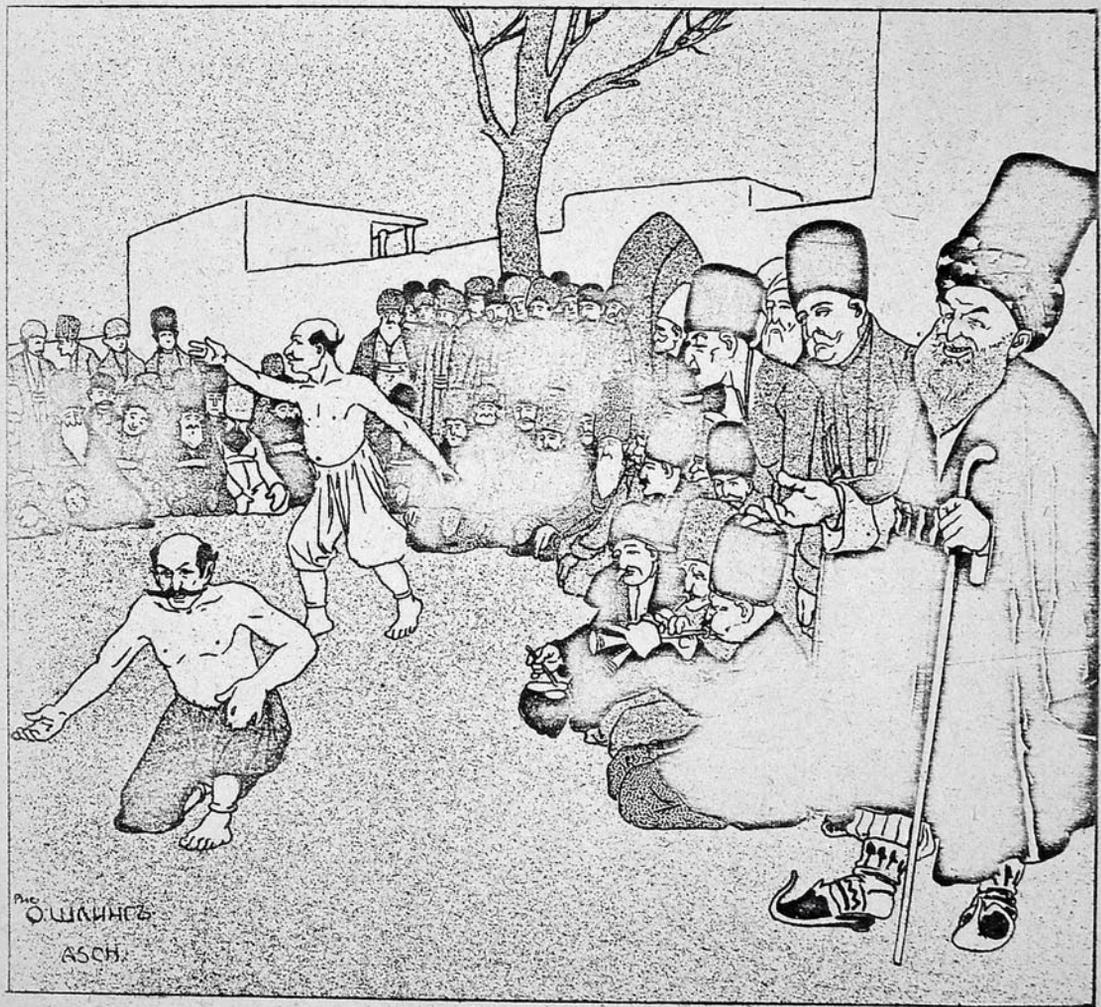


рис. О. ШЛИНГЪ
АСХ.

مجموعه ك ادبى و فنى و ادبى كوچه دم نومره ۴۷
 ملا صر بلدين افشارى
 Тифлисъ. Воронцовская Улица № 47
 РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА
“Молла Насреддинъ”
 اداره ه گوندرين مکتوب و مقالہ آچيق
 ترک ديتسه بازيليش اولماسالار . چاپ
 اولونماچاقلار .

آبوله قيمى قليبده و اطراف ايجون آبريك
 اولندن بانوارك بركه ينى
 ۹ ايلي . (۳۸ نسخه) = ۳ ميات
 ۹ ايلي . (۲۶ نسخه) = ۳ ميات
 اوج آيلى . (۱۳ نسخه) = ۱ ميات ۶۰ قيك
 نسخى ۱۲ قيك

جمه ۲۹ ربيع الآخر ۱۳۲۴ هر هفته نشر اولنور ۹ ايون ۱۹۰۶

دوقوز ايلى مشتريله تحه ايجون ايكي كتابچه كوندريه جك . اولمجي تحفه مر « بنا اوستا زينانگ حكايه » در . كه ملا نصرالدينگ تصنيفاتندن در . ايكمجي تحفه مر يولداشمز « اميد وار » ك « يس در بوقدر ظلم » آندده كي مجموعه سيدر .

قافقاز خبرلر

ايونگ ۲ ده قليبسن دن اداره روحانيه طرزفندن باكو شهر اداره سى ريسته بيله بر تاراف چيكلش : « على مردان بك طوبوحيانوفى غاسوداراستوئي دو مانه چلين سيجمك جميع قافقاز ملا لارينگ اك ياخشى ، گوزل و كويچك خواهشدر . اميدمز اللهدر ، كه على مردان بك بر تحه گون اقم قليبسنده روحانيسار مجلتنده ملا لارك ، حضيورلده گوشترديگي ادبي بقرئورغده هقان على مجلته ده دخى آرتق سيمي ايله بزوزه ويره . الله اوكا كومك اولسون »

باكو

باكون بزه بايزرلار :
 باكو قانتورلارينده خوز هنتلر مسلمان برقاشقلى ايله روس و يهودى برقاشقارينه آرتق تفاوت قويورلار : بيله كه روس و يهودى برقاشقلى قانتورابه بحر مسلمانلار گنج گلوب آختام مسلمانلاردن تر آزاد اولورلار و بوندن علاوه جمعه گونلرده بالقره قانتورابه گلميرلر و حال اونكه مسلمان برقاشقلى جمعه گونلر ايميا ايشقيلر ايشلورلر
 بونگ سبب مسلمان برقاشقلى خوزه اينلر قيس سوروشون بيله جواب آلورلار : روس و يهودى برقاشقلى باشلاننده شايقا قويورلار ، اما سيز يايك بو استي وقتنده بر درى بارجه سنگ ايجه بر كه قسنگ گاغذيني ذولدوروب گيجر دوشك باشكوزا برقاشقلى بزه بايزرلارنى كاغذده سوروشورلار ، كه بزه چاره اينك بونگ چارمنى حض شايقا قويماقدرد ، چونكه سؤيله منه اى شايقا نه در سنده علامت باش نيندر يريك دوغردى برخنى گورنده اما نه سبب اولدى مسلمانلره عادت بزلر دوشوريك سجده شايقانى گورنده؟

لاكن قول اولولار نيه شايقانى گورنده؟

ملا لاريمز حلقه ديورلر كه
 بوخدر ريشه مانتد عرفادن
 كل اولرلى قى بويه
 حلقه ديورلر هيله شايقانى گورنده
 اينديده كه باكونده مسلمان خوزماينلر بورلكى برقاشقارنه جرتله قينللا ملا نصرالدين گروهه قانجه اينلر بزلر دوشوريك سجده شايقانى گورنده؟

عرض حال

عرض حال
 اى خداي بگانه و عاقبت زمانه فعل ماشاء سن و حكم ماورد و قادر مطلق سن و حكيم على الاطلاق سن حكيم كن سوال بوخدر قلم امرون لوح هديرده نه باز اوسه مجو اولسا حكيم تافيدر و قدر نون هر حينن كاملدر لكن بنده نون عرض حالى بوچيت دنور كه حضرت آدم عليه السلامن جهمين ايل مقدم بندهنى خلق ايندون خيل ، الا نكندن اتخان ايدوب ملك الموت لقبياه بووردون كه آدم اولادكندن عمر ايدون زنده كاليفى آخر يتورن وقت بعيشنى تمام اولان كسلى قبض روح اينيم اما ايمد يكي حالده مختلف عزرا اينلر جس بشردن ظاهر اولوب تازه سلاچار ترتيب ويرويلر كه من كوز يوموب آجابه قدر جمع كيتيرى فنا ايندزيرلر و من اوزر و طيهه سى اجرا اتمكه

نظم :
 سؤيله منه اى شايقا نه در سنده علامت باش نيندر يريك دوغردى برخنى گورنده اما نه سبب اولدى مسلمانلره عادت بزلر دوشوريك سجده شايقانى گورنده؟
 خانگ بشنى كندى به هر وقت جفرماق آقا و بگك خام عوام اوسته ياغرماق هر گوجلهم ضعفك چاشنير باشه وورماق

فرصت تايا بيلمرم. على الخصوص قافاز وروسه. ده اكر بر نغزى من قبض روح ايقم يوز لغزى اوزارى ايديرلر يوكوره اكر مصلحت بيلرسوز بندهنى قافاز قولمقدان مرخص بيورسوز .
"كور"



باسكو شهرندن و غوبرنه سندن دولت دوستانه انتخاب اولان غصولر ك

ترجمه حالدى

على مردان بك نوچيباشوف

على مردان بك نوچيباشوف قفلس شهرلده ۱۸۶۵ منجى ايله تواد تاويدر. ايندا تحصيل علمي اولمجي قفلس غمنازه سنده اولوب ۱۸۸۴ منجى سنده بك سيلو و حافظه لو قفلملر جمله سنده بوراده اضم تحصيل علم ايدويدر صوكره همین سنه پترابورغده دارالفنونك حقوقه شمه سنه (يورديچسكى فاكولتت) داخل اووب ۱۸۸۸ منجى سنده حقوق فئرلنده نوبه چي مرتبه سله اكمال تحصيل قامشدى . ۱۸۹۷ منجى سنهدن دخى دعوا و كلفلى صنعتندن قطع نظير ايدوب بالمره ال چكور : « قاسى » غزته سنى نشر ايتمگه و باكو شهرنك عمومى ايشلرته مشغول اولماقه مومى اليه و اريوخ و قفلى صرف ايدويدر كنج سنهدن برى مومى اليه نوچيباشوف همه وقت اورا بورا ده جماعت ايشلرته مشغول اولماقده اولوبد بيله كه « قاسى » غرته سنى مدير ليكنى حتى اكر اوقات موقت مديره تابشوزير ايبي .
"على مردان بك نوچيباشوف اوز نقطه نظر سياسي تغليسته گچن مليك ۱۴۰۰ ده غورولان روحانى مجلسنده اظهار ايستى . بئيله كه هر بر ملا اغزىنى اجمالش على مردان بك بلى بلى ديوب هچ بر كسى اوزلرين بزتوك قدرى ده اينجيمه دى .

پر ووردنگ

خروسى

قاسم عمومك عورتى حليمه خالا چورك ياييردى . هردهم چورك پيشرين وقت حليمه خالا ايكي يا بلكه اوج عورت قونشيلاريندان اوز ينه مدجى چاغباردى ، و كاهدن بر تازه

كند " دن باجى سى زيبدايه خبر ويردى كه گلوب اوگاكومك اينه سون . بو دفعه اون بوت اونگ چوركى كرك يا بيلادى وزيبداك مدده گلمه گي البته لازم اولدى . حليمه خالا اوزىنى ازينه نوتوب ديدى — آكشى دورما ، مين اولاغى كيت زيبدانى گنى . معلوم دى كه چورك بيشن گولسر اوشافلار و ايتلز ايچون بايرام دى . ايتار ايچون سببى واضح در ، او كه قالدى اوشا فلار . بونلارك ده مكته گيدنلر ايكي اوج گون ابوده فالوب گوبا اوشاق يايخلولرلر ، قر اوشافلاري ده مدجى عورتلر ك اوشاقلاري ايله « قهجمه داش » بش داش اويدورلار . قاسم عمو دستمالگ ايجيه برنجه چورك قويوب باغلادى بيلينه و ايتيوردي اولاغى مينه ، اون اوج بايسته اوغلى بير ويردى قاچوب بايشتى ايشكگ قويروقندان و ديدى : — والله دده قومياچانام گيدمن . قاسم عمو اوغلينگ اوز ينه باخسوب اولاغى ميندى و چونكه گوردى كه اولاغ ترشمير اوزىنى اوغلينه طرف چوندروب صوروشدى :

— بالا يه قومورسان گيدم ؟

احمد جواب ويردى :

— همه زيبدا خالاما ديسن كه منه بر خروس كتورون اولده قوبارام بسوخه والله قونمانم .

قاسم عمو «ياخشى» ديبوب هر ايكي آيد فلاريله اولاغك قارتندن دورتمه دى كه اولا دوشون ، اما حيوان يزينن حركت ايتمدى چونكه ييز ويردى برك برك بايشتدى اولا . غك قويروقندان . قاسم عمو اوزىنى اوغلينه طرف چوندروب آيد ايجدى : اوغلوم جانون ايچون خالوا ديبوم سنه بر ياخشى چارخى خوزوس گتورسون . دى اذن وير گيديم .

احمد قويروقى لندن اوتوزدى .

ايكى ساعت بول گيدوب قاسم عمو يتشدى تازه كنده و ايتيوردي باچاناقى كربلاى محمدگ ايويته باوقلاشه . كينه دوستى تازه كندگ بر خود ملاسى آخوند ملا جعفره راست گلدى و اولاغدان يندى . ملا ايله گوروشوب و كنده نه دن اونرى گلمه كنى ديبوب . قاسم عمو اينده دى ، اولاغى سوره اما ملا جعفر انده كى چيلگى ايله اولاغك باشى اوز ايويته طرف قايتارون بايشتدى قاسم بركشى نك باخسندن كه كرك بزه گيدوب منه قوناق اولاسن .

واقعا قاسم عمو چوخ ادبلى وسوز ايشيدن دى : دوستنگ تكليفنى قبول ايدوب يوز سويدى ملا جعفر ك ايويته .

ملا جعفر قاسم عمونى ايسونه آباروب قيقالاقه قوناق ايله دى . چورك اورتالقدان گونورولند تصورگرا ملا قوناقه بوسوزلر باشلا دى ديمه كه :

— قاسم عمو اوغلى ، من سنگ ايشلرگرا لاپ معطلام : كشى هوانگ بيله شدتلى ايتى سنده آروادك سوزينه باخوب دورت آغاج بولى كاوينس كه نه وار نه بوخ عورتم چورك يايير كرك دوشمن بو كند منم او كند سنگ آروادك نه قدر قيم قارداشى ججى — سى باجيسى خالاسى بى سى ججسى نتجه سى وار هلمى سنى داشيوب تو كه سن داناباش كنديه . كشى سن شيطان قهلسى سن مكر ! قاسم عمو باشى آشاقه اگوب بارماقلاريله قاليچنك ايلرلى اوطرفه بو طرفه اومارليا تومارليا ملا جعفره بيله جواب ويردى :

آخوند ملا جعفر ، ياخشى فرمايش بيورور . سان ، آتاقق والله آروادك اوفده سندن گله بيلمرم . ديسورم آخى اوزدن ائراق آه بيلوم نهنگ قزى اون بوط اونگ خىرىنى چورك بايماق نفايله برچنين ايشدى كه كرك باجكده كوميكه گله ، ايله ها ديورم باشگلمير ، ديسورم جانگ جبخسون برگونده آرتق ايشله ، ذاهى بيلوم ، سوزومه باخمير .

— آخ واي گونگ قاسم عمو اوغلى — ملا جعفر ديور . بر قدر كچندن صوگررا ملا جعفر ديك قالخدى ديزلرلى اوسته ، صاق الينى اوزاندى قاسم عمو به او جا سسيه ديدى :

— قاسم عمو اوغلى ، انگى منه ويرا قاسم عمو باشى ملايه طرف قالخيردى و بر شى باشه دوشمه دى :

— قاسم عمو اوغلى ، انگى وير منه ! قاسم عمو باواشجه گوبا قورخا قورخا الينى اوزاندى ملا جعفره .

— قاسم عمو اوغلى ! قوى سنى ايلنديريم ! قاسم عمو آتاقق باشى بولادى ، اما بر سوز ديمه دى .

— قاسم عمو اوغلى ، قوى برى نهلى سنه صيفه ايلوم . هيچ باشكى تولا ما ، ديسرن آروادك عهده سندن كله بيلمرم . باخ آروادك عهده سندن بيله كترلر . والله برى نهلى آلاچاغام سنه . هر چند ياشى بر آق آرتق دى ، اما تويوقلارى شام كزيندن بوغون دى .



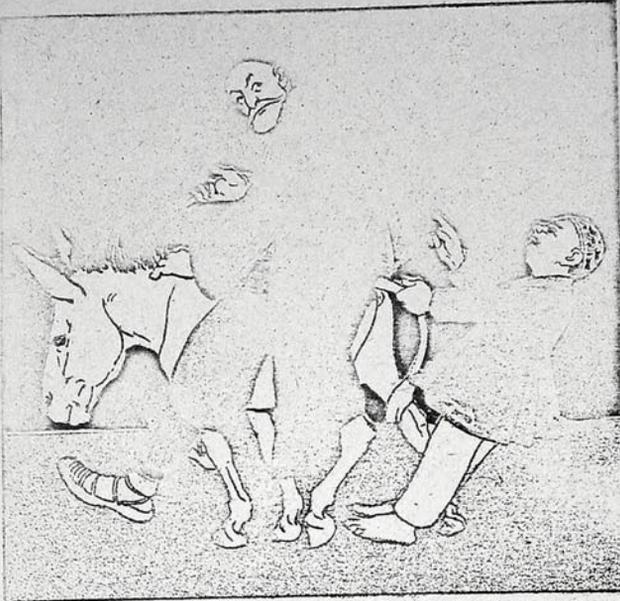
P-P.

Printed and Published by Bazar, Teheran.

آغدام بگاری

(..... من اولم بزرادل ادهی ویرینه
..... سن اول قوجام ، نوبت سمدی)

اول قاسم عمو برند رخم خم ایله دی ، اما آخرده
 راضی اولدی . بلا جعفر بالا ج قیزینی گوندردی
 پری نسه فی گورتدی ، صیفه فی اوخوری و
 توار قیدی که ایله بوگون قاسم عمو تازه عورتینی
 میندیرسون همان اولاغه و آپارسون
 ایویسه . قاسم عمو گنه بر آد رخم خم ایلمندن صوگر
 بوکاده راضی اولدی .



قاسم عمو اولاغی میمنوب و پری نسه فی
 ترکینه آلوب دوره لندی بولا و شام و قس
 با و وتلاشدی کندیه . اوعلی بیو و پری
 کندک کنارنده دوروب گوزی شکستدی

بولا و گوز لیورری که خالسی اوکا چارخی خروس گنوره بک . او راقدان آتاسنی گوروب سونینچک قاجدی تباغه
 و قاسم عمو نک ترکنده کی عورتی خالسی زبیدا حساب ایدوب آیتلا آیتلا قاجدی عورتک یانته و چادر شهی
 نک اوچیندن با پیشوب دیدی : زبیدا خالاشه خوروز گنور دگ /

پری نسه تعجبلی اوزونی چندر دی اوغلانته
 طرف . پیرو بردی خالاسی عوضنه یار عورتی
 گوروب گوز لرینی به ره لندی و برندر عورته مات
 مات باخاندن صوگرا زرینپای باشلیو اوزینی
 چیریدیره



آد قالمشدی که همن حکایه فی تمام ایدم
 یولداشم «موزالان» گلوب دیدی که دور
 آباغه گیده کت قاسم عمو نک عورتلورینک
 دعوا معره که سنه نماشدا ایدک . بوسبیدن
 نقلی تمام ایده بیلیموب بوراده قالدیم .
 «لا غلاغلی»

قر اباعدن مکتوب

خبرناہ توقع ایلیورم آخوند ملا نصرالدینن منیم یو نجه کامه لریمه ملتق اولوب مرحمت یولبله ملاحظه اینامسون مطلبیم بدودور ککه تازه چخان غازیته لرده یو اوقات یازیچیلر ایضا حریت علم درقی وضعت لافنی وورورلر حقیقت نه قدر فکر ایلیورم منیم رابم اصلا بو جور سوزلره موافق کلمیور و قولام طاقلدیور یحیی ندکن ککک آتاشکجه ککول یس سیزدن قلیاق بو علمی نه ایچون یله آختاران یوخدی؟ بس غرا ددی او علم حریت استیده کیمی؟ آخر فرداش عقلیگی باشک جمع ابله آتا بابا یولبله کت یبله درین فکره دوشمک آدمی خط ذماغ ایلر سیزدن (یازیچیلردن) خبر آورام علمون سزه نه نفی وار؟ حریت نینه دور ککیم ایندیده کت قره باغده اونک بهره منی کوروب و کوره ک؟ خلاصه یو طور باشا ارجلاریله تازنه بنا آدملر یعنی به اصطلاح روس آیراز وانیلر بزم ایوبی می یحماق ایستورلر مثلا دلیم آغزیم قوروسون طاس قورانه کک کتورورلر! آخ آخ یوره کیم آز فالور داغلسون من اوزیم کوریم اردیبلو میرزا ولی محمد کچن ایل ملا رضایون اوغلی شاه ویرده طاس قوردوقی او کیشی یس نفر جن دیوتوب کوزیمون قیاقنده سالدی قاروق دودوکسه ایمانیز اولوم یالان دیم، حتی اوخلردن طاسه کچرینه جورتا جورت بسلیرنی قولاقینله ایشیمیم عرض طول ایلمک ایستیمورم آجق جرئت تاماسله دیورم کیم میرزا ولی محمد قره باغه تشرفه کتورلدن بری جماعت جن بوزینه حریفی قالوب الله اونک آتاشه رحمت اینامسون وافی اوستیمزدن آککک اینامسون تانه دیوم نه سولیوم! ایناندریم سیزی دلیم وار کلمیور استغفر الله! بو یازیچیلر بو آز و پندمه میراد دعاغنه شک کتوروبلر او حقیقی یلمیورلر که بزم قشهرن یاقوق کندنده بر بالا کیش وار بونک دعاسون و جادوسون دولتندن همزادو عورتلر شفا تابورلر دخی اوشاقلاریتون باشلاریندن بر توکده کک اولمیور، بولاردن افضل اوشاقی اولمیلان عورتلرون آسانجه معاینجه نه دیورسن آغریک آلوم؟ ملا کلمانی نیجه سطر قارنه دعا یازماقده هیر

ایشی دورلسور . . . تا بوله کورک نه سوز اولا ییلر؟ هانی سیزیک «رینان» هانی «السوی» و غیر حکسالر لیکر بویورسونلر میدانه بونلرون مقالنه! ختم کلام بودرکسه بزه غازیته لرون نصیحتی آرتو قور اوز عقلمز کامیبتدر او که قالدی علم صحیفته بوراده دانشوق چوخدر من که درین علمون دشمنیم آتالر مثلی در که اوزگی درینه سالمه بر آز عواملوقون هم بدنه هم ییسره نفی وار منیم که عقیدم بیساره دور ابله لازمدور اوخویا سن که آجق قرا قورادان و سیاهین باشک چخه اما جوج اوخوسان کسیدن فالارسن اوگا کوره فرداشیم علمدن اوزاق اوزاق و کته اوزاق! سزه بر ایکی تمثال عرض ایلیوم ثبوتدن اوتری: بزم قولشو مردانعلی بک اوغنه روس مسلمی دوشمشینی درس ویرمکن اوتری نهایت نیجه وقتن صگره ایشیدیم معلم تشریف آباروب مردانعلی بکن سوال ایلمم که سب نه اولدی اونک کیشمکه او بگه یوخ عقلم حقایق ویردی: صرف ایشیدن ایله حکمت ا وای قوربان اولوم کمالیکه ایله غیر علو کیشی! اونک فرمایشی یبله اولوشی که اوتوق علم اوشاقی کوشادار بوزیمک ایله ایمان قور اوزور ایلیمک لازمدر ایلمم کیم بر یازجه حقیق وار کیمز کورک علمه نه احتیاجم؟

میرزا حقیقی تبریزی

علم نجوی

وینع الثانی آینه حریفون کولور ۱۸ بنده صحیفه اوج سعادت یارتم فالیم سیف الملوکین گلستان آرم شریفه تشمکنه برولت وار، هر کس بو کیمده نشان بآز - لوق اینسنه عورت کتوروب قاجه جوخ حریف آتازار، هنیغ اولمانه مختصر و جیبله بر بزه اوغورقله گمکت قوادیر.

۱۹ نده جانداک گره قافه گنیمسی .

۲۰ بنده ایلانلار بادشاهیه گوروشمسی، بو گونلرده ایلانچی و افسونکر تاماشانه کیدن آدمی حشره کمی ایلان جایان چالمز .

۲۱ نده ۲۲ نده فریقش بخارلک حسین کرد انده قله یتشمسی، بو گونه واجیدر دستلر باغلیوب ایکی طرفده دوروب آتاج وادشله دعوا ایلمک اوندان صگره خنجر چکوب اوخ دعواسی ایلامق، توپانجه آتمه

حکسا یول ویرمیور چونکه اوزمانده توپانجه یوچمیش .

۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶ و ۲۷ بنده ایش کورمک اولماز ارباب دانش بو یس گونه ایوده اوتوروب عوریکله و یا اوشاق ابله صحبت ایتمکن اوزکه بر ایش جایز بلمیور .

۲۸ نده ایش باشلامق حرامدر .

۲۹ نده آنگ گنهمی اولدوقده جهت صبر ایتمک احوطدر، سلخ اوسته دانشیق وار کورک نجه اولاجق صگره دانشاریق آیه دوزن ابله دوزر برایل یاقان هنیغ آیولنامه یحیی در یات ککتسون بدخوات اولما فرداش دورمالی وقتده من سیکیا خیر ویرم «هردم خیال»

خارجی خبرلر

تبریز مخبرزدن:

بو کولری تبریزده نشر اولنان رسمی «آذربایجان» نامنده کولده لک غای بنده آیدمه ترجمه اولونمش تلغرافی اوخودوق:

طهران - بو کولرده امره ایون صادر اولدیکه تهیه لوازمات سفر کورولسون که شاه حضرتلی اراده سیاحت آمریکا ایدمکلمش و ضمنا شاهنخدا امیراطور میقادو حضرتلی ابله رسا کوروشه جکلردر احتمال که بابونیا امیرا طوری روس محاربه مننده ایران بانقارلاندان استعراض ایندیکی دوزت یوز ملیون لیره خصوننده مساعده ویرلمسن خواهش ایسون.

شایه لره کوره شاهنشاه حضرتلی بوسفرینه آمریکا فابریکالارینه بیسش فروند زره پوش گیمسی و اون ایکی داله میناقوسقا سفارش ویره جکلر. بو قلمت گورک ۱۹۰۷ مجسی ایاون اوغوست آینه ک خلیج فارس لمانده حاضر اولسون.

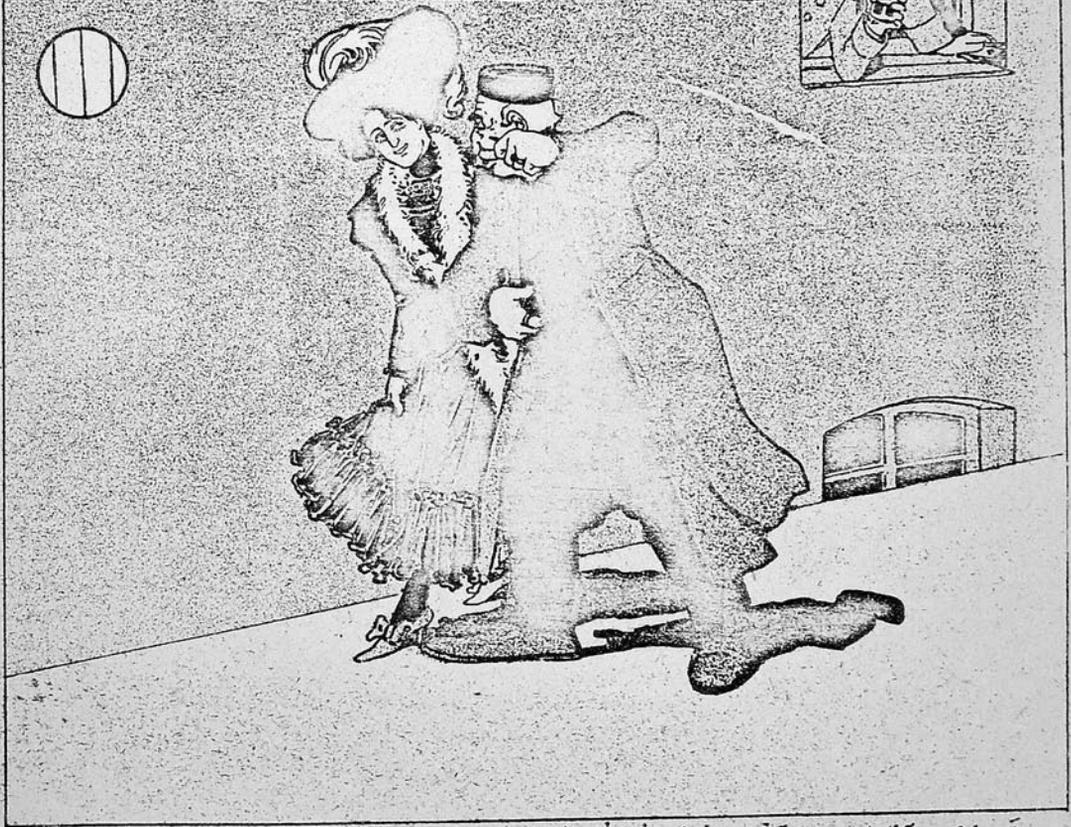
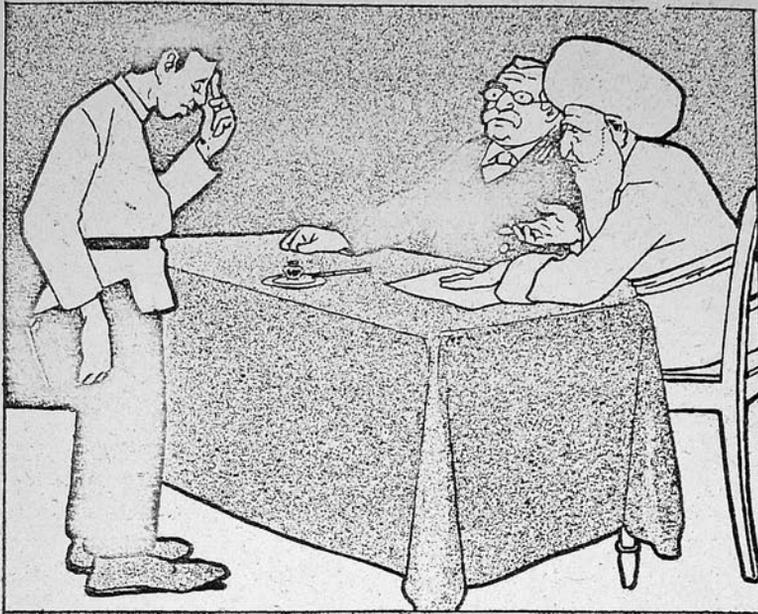
مهم اعلان

بزم چایچی دکاننده مهیا دور هر وقت یاخشی یاقوق جای و قهوه تریاک و اسرار و بک چمکبجیون چینی ققه و اولو نقل و کته دایمی حاضر دور قماز اویناماقسته خواه فارلجیون خواه آشفجون . اودوزمش مشتری لرمزه کزو ویریلسه احتراماً متاهه ایکی شاهی قراربله بول دخی جهیز ایدیرولک کولنوزار شراب ایچمک اولماز . آدرمس: بولقچی بآزار.

نومر = ۴

مدیر و یس محرر: حلیل محمدقلی زامهر

غیما زیادہ امتحان .
 ملا — فروغ دین بچہ دی ؟
 شاگرد — بچہ خورد دین ؟
 ملا — ماشا اللہ ماشا اللہ !
 شاگرد — آؤندین اولہم چونج برکہ قضا
 در بقترہ — نو ' ایستو تو پاستا
 ملا — خارا شو خارا شو
 موژنو ہیٹ پاستا دیت
 (یعنی پاختی بیلر ' بش قریاتی لادم)



— آده 'حسن آغا' بو بزیم آنتا ابرانوونا خانم دینل ؟ یله داداشم بونی کاردان تا پوب ؟.....